

Acésta f6ia ese
cate 3 c6le pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, 6ra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

F6i'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abon6dia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, s6u prin posta
s6u prin domni co-
lector.

Nr. 19.

Brasiovu 1. Octombre 1874.

Anulu VII.

Sumariu: Cuventulu Escel. sale dlui pres. asoc. L. B. Popu la deschiderea adun. geu. — Procesu verbale. — Raportulu secret. II. despre activitatea comitetului asoc. trans. pre 187²/₃ si 187³/₄. (Fine.) — Lupt'a pentru dreptu. (Continuare.) — Procesu verbale. — Publicarea baniloru incursi.

**Cuventulu Escel. sale d-lui presied. asoc. Lad. Bas. Popu
la deschiderea adunarei generale in Dev'a la 10—11
Augustu 1874.**

Stralucita adunare generale!
Pr6onorati Domni!

Secululu nostru se dice c6 e secululu asociatiu-
niloru, si intr'adeveru c6 atatea asociari c6te se facu
acumu nu s'au mai infintiatu neci candu. Se asoci6za
6menii at6tu barbati c6tu si femei spre at6tea sco-
puri diverse, c6tu aru fi pr6 multu a le insir6 ac6
t6te; ajunge a insemn6 c6 cele mai multe asociari se
esecut6za totu numai cu scopu de a ajunge fol6se
materiali. Dara dec6tu t6te asociarile, cele mai su-
blime sunt asociarile spre promovarea culturai inte-
lectuali, pentru c6 cultur'a, sciinti'a e poterea, fiindu
c6 fora cultura intelectuale t6te cele-alalte asociari
nu potu se prospereze, ba nici se se infintieze! Cum
s'a infintiatu asociatiunea n6stra? Suntu momente
in vi6ti'a natiuniloru, in cari f6ra cause premerg6torie,
f6ra casuri preg6t6torie, se nascu in sinulu loru idei
maretie si salutarie, cari inbraciosiate de multime, se
respandescu si prin concurgerea si conlucrarea mai
multor'a se realis6za!

Asia idea a fostu ide'a de a intemei6 un'a aso-
ciatiune pentru literatur'a romana si cultur'a popo-
rului romanu!

D6ca ide'a ac6st'a s'aru fi nascutu in nesce mo-
mente pericul6se esistintiei n6stre natiunali, prin ur-
mare dein necesitate si cu scopu de a abate dela
natiune unu periculu eminent, inca si atunci ar tre-
bu6 se numimu noi acea idea mar6tia! aceea inse,
adeca ide'a infintiariei asociatiunei n6stre, s'a nascutu
intr'unu tempu, candu cu privire la cele ce se pro-
miteau atunci tuturoru pop6raloru, cea mai pu6ina
causa aveau romanii de a se teme de periclitarea
esistintiei loru natiunale; s'a nascutu adeca in anulu
1860, candu dupa crud'a sangerare dela Solferino se
parea c6 voiesce a se inaugur6 un'a era nuaa, favo-
rit6ria si promovet6ria asemenea a intereselor tutu-
roru pop6raloru; prin urmare intr'unu tempu, candu
mai pucinu simtiamu necesitatea de a ne proved6
cu midil6ce extraordinarie pentru promoverea culturai
poporului nostru si prin ea pentru asigurarea esi-
stintiei n6stre natiunali; — deci chiaru dein ac6sta

consideratiune ide'a infintiariei asociatiunei transilvane
romane nu numai c6 e mar6tia, dar pre aceea tre-
bue se o consideramu c6 un'a inspiratiune divina,
purc6sa din ingrigire parint6sca de a nu d6 perirei
unu poporu alesu!

Cele ce au urmatu c6tiva ani dupa intemeierea
asociatiunei si se continu6za mereu, ne potu con-
vinge pe de plinu, c6 intemeierea acelei asociatiuni
a fostu de neaparata trebuintia — pentru de a nutr6
si sustien6 vi6ti'a natiunale intre noi!

Ori-ce alta asociare a poteriloru n6stre mate-
riali si intelectuali nu ar fi fostu in stare a contribui
la promovarea si consolidarea esistentiei n6stre na-
tionala at6ta, c6tu contribue asociatiunna pentru lite-
ratur'a romana si cultur'a poporului romanu, asia
dupa cum aceea s'a infintiatu.

Un'a dintre cele mai salutare dispusetiuni a sta-
tuteloru asociatiunei n6stre este, c6 adunarile gene-
rali in totu anulu se se tiena perondanduse, adeca
schimbandu-se locul adunarei din anu in anu.

Adunanduse acuma membrii asociatiunei, — si
cu ei una multime de interesati pentru promovarea
scopului asociatiunei, din anu in anu pe rondu in
t6te partile locuite mai numerosu de romani, se de-
sc6pta prin ac6sta, se nutresce si se conserva sim-
tiulu natiunale intre locuitorii aceloru tienuturi; pre
acestia ei atrage asociatiunea la sine si ei ind6mna
si inim6dia pentru de a conlucr6 inprenna la ajun-
gerea scopuriloru, cari si le-a propusu asociatiunea,
precumu cu multa placere si bucuria ne-amu potutu
convinge la t6te adunarile gen., si precumu ne po-
temu convinge si acum din numerulu celu frumosu
alu barbatiloru cari c6 membri asociatiunei au con-
cursu aici spre a'si implin6 datoriiile statutarie facia
cu asociatiunea, precumu si a altor'a cari s'au adu-
natu aici c6 se fie martori la cele ce se petrecu aici
si se iea parte la serbatoarea cea mare natiunale!

Prin asociarea celoru c6teva sute de membrii —
s'au asociatu in astu modu toti membri, toti fii si
fiele natiunei! apoi D-loru, d6c6 p6te cant6 poetulu
romanu: c6: unde-i unulu nu-i potere, la nevoi si la
dorere; dar' unde-su duoi poterea cresce si-inimiculu
nu sporesce! apoi ce va se fia unde nu duoi, nu
trei, — ci cu totii impreuna suntemu!? unde cu totii
numai unu interesu, numai unu scopu avemu; unde

neci diversitatea opiniunilor politice, neci a confesiunilor religioase nu ne pôte desbiná, nu ne pôte abate dela promovarea scopului ce ni l'amu propusu. In acést'a credintia speru cá precum la tóte adunările gen. de pana acum'a, asia si la acést'a voru decurge desbaterile in cea mai buna armonia si ordine, si conclusele ce le va aduce adunarea gen. voru fi cele mai salutare pentru binele publicu, precum si cele mai multiamitórie pentru toti romanii cari intr'a-deveru dorescu inaintarea nóstra in cultura.

In acést'a firma sperantia salutandu-ve Domnilor cu unu sinceru si cordialu „bine ati venitú“ dechiaru siedinti'a prima a adunarei gen. a XIII. de deschisa!

Cuventu inainte de a trece la actulu alegerii comitetului asociatiunei.

Unu actu de mare importantia are de a implini adunarea gen. presente, actulu adeca alu alegerii oficialilor asociatiunei!

Déca precum amu disu in cuventarea mea de deschidere, a fostu o inspiratiune divina a infiintá institutiunea in alu carei nume suntemu aici adunati, apoi e o datorintia mai pre susu de catu tóte datorintiele, cá nimic'a se nu intreprinda reprezentantii acelei institutiuni, adeca ai asociatiunei rom. trans., ce ar' potea impededá prosperarea ori dóra aru potea periclitá chiaru si esistinti'a asociatiunei!

Dela dvóstra dloru cari sunteti adunati aici cá membri ai asociatiunei, depinde cá se prospereze asociatiunea nóstra si de aici inainte, precum a prosperatu in cei 13 ani trecuti; dela alegerile ce le veti indepliní va depinde cá se mai domnésca in sinulu asociatiunei si in specie in sinulu comitetului asociatiunei aceea armonia, acelu zelu si acea aderire catra asociatiune, care a domnit in decursulu aloru 13 ani!

Noue dloru cari amu fostu fericiti de a fi onorati cu increderea adunarilor gen. trecute si a fi chiamati spre a portá sarcin'a oficialilor asociatiunei si a ideplini agendele ei, ni-a succesu a ne implini missiunea in astu modu, catu astadi candu venimu se ve predamu dvóstra, — institutiunea noue concrediuta, se o videmu mai frumósa si mai puternica de cum a fostu candu s'a incredintiatu noue, — pentru cá dloru, de si pôte nu amu fostu noi toti dupa gustulu, placulu si poff'a tuturoru, — ceea ce nici nu se pôte la un'a asociare asia numerósa, — dara celu pucinu nu amu intempinatu la nici o parte a asociatiunei antipathia nedubitata!

Dela dvóstra va depinde dloru, cá se se continue oper'a inceputa pre calea de pana acum'a, ori apoi se se incuibe in sinulu asociatiunei disarmoni'a, ur'a si individi'a, din cari apoi se urmeze decaderea institutiunei unice pentru aপরarea esistintiei nóstre nationali!

Binecuventarile celoru buni ve voru urmá, déca prin alegerile dvóstre veti conferi la consolidarea esi-

stintiei si prosperarei asociatiunei nóstre, éra la dincontra, déca prin alegerile ce veti intreprinde, veti instreiná pre barbatii nostri dela acestu paladiu alu esistintiei nóstre nationali si-lu veti periclitá, — atunci blastemulu posteritateri va cadea asupr'a capeteloru acelor'a, cari nu si-au sciutu infrená nici patimele urei si individiei, precum nici simpathiile personali ale innadusi, ci s'au lasatu a se conduce prin acele spre daun'a asociatiunei!

Cu tóta sinceritatea animei mele ve rogu dloru! cá inainte de tóte se aveti inaintea ochiloru interesele asociatiunei, — si numai dupa aceea se dati intrare la anim'a dvóstra inspiratiuniloru amicali! — eara intereseloru si aspiratiuniloru, séu ambitiunei personali se nu ve faceti sclavi séu servitori nici odata, pentru cá nici unu vitiu nu deonestéza demnitatea omenésca mai multu de cátu tocmai acést'a!

Aceste premitiendu-le, ve rogu se treceti le actulu alegerii.

Ad. Nr. 196—1874.

Procesu verbale

susceptu in siedinti'a II. a adunarei generali anuali, ténute de asoc. trans. pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului rom. in opidulu Dev'a la 10. Aug. 1874 in biserica romana gr. or.

XIV. Dn. presiedinte dupa 9 ore inainte de prandiu, deschidiendu siedinti'a, prin notariulu Dr. Silasi dá cetire procesulu verbale alu siedintiei prime, pre care dupa câteva modificari stilistice neinsemnate adunarea gen. ilu verifica.

XV. Presidiulu conformu programei, pune la ordine continuarea dissertatiuniloru, si mai antaiu asesorele consistoriale Zach. Boiu, prelege de pre tribuna, prea interesantele si de repetite aplause intreruptulu sen tractatu intitulatu „Cas'a romana“ ce se achide K) aici; er' dupa aceea, urmà protopopulu si secret. II. I. V. Rusu cu alaturat'a L) sa disertatiune biografica, deliniandu Viatia si Operele lui Samoilu Clainu-Micu de Saadu, care disertatiune cá si cea prima, fù de adunare ascultata cu atentiune si aplaudata.

XVI. Presiedintele face cunoscutu ca in urma a mai capetatu una disertatiune M) despre igien'a frumosulu dela Dr. I. Dragescu dein Craiova, carea fiendu voluminósa, ér' adunarea avendu inca multe afaceri de pertractatu, inainte de a se pune la desbatere admiterea ei la cetire, crede ca se se ia inainte afacerile celelalte si anume reportele comisiuniloru in ordine.

Estu-modu cu consentiulu adunarei, presiedintele comisiunei pentru esamenarea ratiociniulu de pre anii tr. 187²/₃ si 187³/₄, protop. S. Balintu, prin referintele Dr. Brote raportéza N) despre ratiociniulu asupra perceptiuniloru si erogatiuniloru fondulu asociatiunei, despre ratiociniulu fondulu academiei si despre ratiociniulu cancelariei asociatiunei, cari compute comisiunea le afla tóte portate cu una acuratetia de-

osebita; dreptu ce propune: cá adunarea gen. pre langa exprimarea multiamiriei sale, se dea respectivilor ratiocinante absolutoriulu recerutu, ér' in privinti'a ratiociniului despre spezele cancelariei se edice cá pre viitoriu acelu ratiociniu in respectulu sumei neinsemnate, se se esameine numai de catra comitetulu asociatiunei.

Conclusu: adunarea gen. esprima multiemit'a sa atátu cassariului, cátu si preste totu comitetului asociatiunei pentru acurat'a portare a socoteleloru, dandule in privinti'a ratiuniloru presentate absolutoriulu cerutu, si enunciandu totu odata cá pre venitoriu ratiociniulu despre spezele cancelariei se le esameine singuru comitetulu.

XVII. Referentele comisiunei pentru preliminarea bugetului pre anulu venitoriu 187⁴/₅, Dr. Ilariu Puscariu, lege de pre tribuna alaturatulu O) raportu, prin care preste totu se recomanda spre primire positiunile preliminarului, sustienute de comitetu pre langa modificarea numai a positiuniloru de sub Nr. 2 si 6. In speciale la votarea bugetului dein punctu in punctu adunára votéza si primesce cá preliminati pre anulu 187⁴/₅:

1) cu titlu de remuneratiune secretariului I. ca redactoru alu „Transilvaniei“ 400 fl.

XVIII. Remuneratiunea secretariului II. comitetulu propune 400, comisiunea 300 fl. Se incinge o lupta parlamentaria mai indelunga. Pentru propunerea comitetului pledéza I. V. Rusu si Dr. I. Maioru, cá-ci agendele secretariului II. ne cum se se impucine, dar din di in di se totu inmultiescu. Presiedintele provóca, se nu lucramu numai totu pentru remuneratiuni, ci dein zelu curatu; oserba cá oficiale asociatiunei in sensulu statutelor suntu propriamente de a se portá gratuitu, deci se nu facemu dein remuneratiuni, plati sistematece; intréba pre vice-presiedintele, cá pre unulu ce cunósce mai bine impregiarile, se ne spuna déca ocupatiunile secretariali na-su de ajunsu remunerate cu 300 fl.? Vice-presiedintele consil. aul. Iac. Bologa, citandu §-lu statutelor, despre portarea fora plata a oficialoru, asia cugeta, ca sum'a de 300 fl. intre giurstarile nóstre actuali e remuneratiune destula pentru secretariulu II., dorire-ar se se potá dá si 2400 fl., inse trebuie se tienemu comtu si de neajunsele nóstre presenti. Grig. Mezei, cá celu ce in comisiune propuse reducerea cestionata, inca róga pre secretariulu fietoriu, ori-cine ar fi se fia, se nu pregete in vederea necesitatii actuali a duce sarcin'a secretariale si cu un'a remuneratiune scadiuta. Dein contra, Simionasiu crede, cá asociatiunea candu votase secretariului II. 400 fl., sciá bene agendele-i si giurstarile alalte; de se póte dara demunstrá, ca agendele secretariali se impucinéza. remuneratiunea inca se se reduca, la dein contra ba; ci deca e lipsa, se se detraga dela alti oficiali remunerati, ale caroru afaceri nu se inmultira.

In fine, cerendu se votare, adunarea cu majoritate de voturi primesce:

2) cá remuneratiune pentru secretariulu II. 300 fl.

XIX. Positiunile bugetari 3—5 la propunerea unisona a comitetului si comisiunei, adunarea le acépta fora desbatere, anume:

3) remuneratiunea cassariului cu 200 fl.

4) remuneratiunea bibliotecariului 60 fl.

5) spezele cancelariei cu 150 fl.

XX. La positiunea 6 pentru unu scriitoriu comitetulu propune 200 fl., comisiunea 150 fl. A. Severu 100—120 fl. Si ar' dorí, cá junimea nóstra studiósá dein Sibiu se prestedie si gratis atari succurse scripturali asociatiunei, care aduce atatea sacrificia chiaru pentru tinerimea studiósá.

Votisandu se accépta:

6. pentru unu scriitoriu . . . 150 fl.

XXI. Cele altalte pusetiuni dela 7—16, acelési in preliminarulu comitetului, cá in propunerile comisiunei, se primescu de adunare fora desbatere, adeca:

7) chirí'a pentru localulu cancelariei 100 fl.

8) pentru biblioteca 60 fl.

9) spese straordinari 100 fl.

10) doue stipendia pentru doi ascultatori de tehnica, cate 400 fl., 800 fl.

11) stipendia pentru unu juristu in patria 150 fl.

18) doue stipendia pentru doi realisti, a 60 fl. 120 fl.

13) stipendiu pentru unu gimnasistu dein comitatulu Dobacei (dupa un'a fundatiune anonima de pe acolo) 60 fl.

14) stipendiu fundatu de Nic. Marinoviciu pentru unu studentu incependu dein clas'a I. gim. 60 fl.

15) subventiune pentru fói'a asociatiunei 626 fl.

16) pentru servitoriulu cancelariei 120 fl.

sum'a 3456 fl.

XXII. Reportatoriulu urméza cu alalte positiuni asisiderea preliminate de comitetu cá urgenti si neamanavere; anume: a) spese de riguróse pentru unu ascultatoriu de filosofia si altulu de selvicultura, 800 fl.

b) pentru sodali si invetiacei de meseria, 420 fl.

c) pentru elaborarea celei mai bune gramatice germano-romane, pre seam'a oficeriloru, si pentru cea mai buna traducere a noului regulamentu militariu 300 fl.

d) ajutoriu pentru doue scóle elem. din secuime, un'a gr. cath., alt'a gr. or. 600 fl.

e) pentru elaborarea celei mai bune istorie despre evenemintele din 1784.

f) unu cuantu pentru tiparirea opului esaminatu de comiteta si intitulatu, „Viti'a cultivata de I. Chitiu.

g) unu ajutoriu pentru fondulu infiantandei scóle rom. de fetitie in Clusiu. Ne mai standu inse la dispositiunea asociatiunei, decátu 150 fl. economisati dela positiunile 2 si 6 si 272 incursi dela inchierea proiectului de bugetu, comisiunea opinéza, cá ambe aceste sume la olalta 422 fl., neajungédu pentru alte lipse, se se destine pentru sodali si invetiacei de me-

serie; si totu dein caus'a acestei stari nefavorit'orie, a cassei, se se resolve negativu si rogamentulu reprezentantiei scolei primarie dein Lapusiulu unguurescu pentru unu ajutoriu anuale de 1000 fl.

Adv. Gabr. Manu luandu cuventulu, intr'un'a vorbire mai lunga, face istoriculu scolei dein Lapusiu, arata variele despuneri guvernamentali si ale consist'oriilor episcopesci romane gr. cath. si gr. or.; indegeta periculu si daun'a nationale, deca dein lips'a midilóceloru va cadé aceea scóla rom., unica mai de capetenia in acelu tienutu; deci asociatiunea va intrebuintia mai bine amentit'a suma disponibila, dandu-o tóta, séu barem diumetate scólei dein Lapusiu. Dr. Lapedatu observa, cá antevorbitoriulu atense idee si lucruri; in respectulu caror'a trebue odata se ne descurcamu; se adusera si se aducu dein partea consist'oreloru decisiuni pentru paritate in comunele si scólele rom. mestecate, ci decisiunile remanu numai pe papiru; se staruimu, cá se se si esecute pre bas'a majoritatiei unei séu altei parti, ér' unde partile 'su egali, se se recomande tragerea la sorti; e pentru ajutorarea scólei lapusiene, cá-ci lips'a e mare la momentu. Vicecomitetulu dr. I. Hodosiu nu-i place cá in adunarile nóstre se discute confesionalismu, care trebue se-lu essilamu dein midiloculu nostru; e asemenea pentru subventiunea scólei lapusiene.

Pre urma adv. G. Manu provocatu de adunare, cá in vederea giurstariloru se modifice rugamentulu lapusieniloru si se propuna unu cuantu nou alu subventiunei dorite, se dechiara multiamitu si cu 200 fl., si estu modu adunarea gen. primesce cá dein memorat'a suma disponibile 200 fl. se se dé scólei rom. principeali dein Lapusiulu ung. cá suventiune pre an. acest'a, ér' restulu de 222 fl. se se asemneze cá premia pentru sodali si invetieci de meserie.

XXIII. Presedintele comisiunei pentru inscrierea membriloru noui si incassarea tacseloru, propriet. Ioane Popu Maioru, substerne si respective face a se ceti prin referentele prof. I. Candrea alaturatulu P) raportu despre rezultatulu esmisiunei sale. Dein acelu raportu se vede, cá pentru fondulu academiei rom. de drepturi incursera dein protopopiatulu gr. c. alu Albei-Iulie 36 fl. 38 cr., ér' pentru fondulu asociatiunei, 833 fl. v. a., sum'a ultima parte dela membrii cu tacsele in restantia si dela cáti-va membrii ajut. parte dela patru membrii (dd. cancelistu de judecatoria, Ioanu Iuaniciu Olariu, adv. dr. Lazaru Petcu, protopresbiteru Ioane Papiu si comerciantele in Hatiegu Nicolae Petroviciu), cari depusera in obligatiuni de cate 100 fl. capitalulu tacsei de membru ord., parte in fine dela 42 dni de nou inscrisi, cá membri ord., pre cari ultimi, comisiunea in sensulu statuteloru, i-propune spre denumire de atari.

Adunarea gen. saluta cu insufletite manifestari de bucuria pre prea laudatii membrii, cari in zelulu loru romanescu se facura membri pre vietia ai asociatiunei; intempina cu repetite vivate si pre ceialalti membri contribuenti, si cu unanimitate prochiama

de membri ord. noi ai asociatiunei pre dd. Ioane Ions'a, protopopu gr. c. in Ulpi'a-traiana, Ioane Sabo, cancelistu comitatense in Dev'a; Romulu Crainicu, parochu gr. or. in Dobr'a; Ioane Morariu, notariu in Roscani; Colomanu Bardi, not. in Tataresci; Dem. Lacatusiu, not. in Gur'a Dobrei; Petru Popoviciu, par. gr. or. in Sacamasiu; Iosifu Siuiaga, par. gr. or. in Lapusnicu; Aronu Ilie, par. gr. or. in Teiu; Paulu Popu, candidatu adv. in Aradu; Nicolau Oncu, cand. adv. in Aradu; Ioane Candrea profes. de theol. in Sibiu; Constantinu Costinu prof. gimn. in Bradu; Ambrosiu Barsanu, primariu in Hatiegu; Greg. M. Marienescu, theol. abs. in Lipov'a; George Herbein, comerciante in Dobra; Georgiu Pareu, prof. gimn. in Bradu; Petru Fagarasiu notariu in Zamu; Stefanu Chirila, provisoriu dominale in Blasiu; Artem. Fenesianu prof. gimn. in Bradu; Ioane Berceanu protop. gr. cath. dein Aradu; Alessiu Popescu, par. si asesor. consistoriale in Bocsia rom; Basiliu Florianu, docente dirigente in Hatiegu; Ioane Filipescu, r. perceptoru in Turd'a; Alesiu Ollariu, candidatu adv. in Deva; Simionu Popoviciu, not. in Uniadora; Petru Zar'a, comerc. in Dev'a; Ioane Ghil'a, proprietariu in Deva; Moise Lazaru, ases. consistoriale in Sibiu; Elia Bosgamu adiunctu pretor. in Buteni; Simeone Horvath, procuroru de statu in Deva; Petru Neagosiu, med. distric. in Monoru; Avramu Pacurariu, par. gr. or. in Uniador'a; Ios. Bitto, adv. in Lipov'a; Franc. Hosu Longinu, cand. de adv. in Aradu; Augustinu Nicor'a studente in Dev'a; Georgiu Baci comerc. in Orestia; Sim. Curiacu, parochu in Banpatacu; Georgiu Dania, primariu in Uniadora; Teodoru Petrisioru, prof. de preparandia in Dev'a; Michaelu Bontescu, adv. in Dev'a; Ioane Sierbanu, primariu comunale in S. Ohalm'a; Ioane Iacobu, par. gr. or. in Bradetielu si Benjaminu Densusianu, prot. gr. cath. in Secarambu.

XXIV. Veniendu la ordine raportulu comisiunei pentru motiuni si propuneri aici sub Q) achisu, referentele Dr. I. A. Lapedatu inainte de tóte cu privire la reportulu secretariului II. ér' specialmente cu privire la netienerea adunarei gen. in anulu trecutulu (v. Nr. IV. si VII. ai acestui procesu verb.) propune in numele comisiunei, cá considerandu prea intemeiatele cause si ratiuni produse de comitetu pentru justificarea atinsei comisiuni (precum: epidemia colerica, recolt'a rea, ocupatiunea multoru membrii cu alegerea metropolitulu gr. or., anu-tempulu inaintatu in iarna s. a), adunarea se voteze multiamita comitetulu, cá-ci acesta luà in anulu dein cestiune tote mesurile posibili, pentru cá interesele asociatiunei dupa putintia se nu sufere scadere. Contradice Greg. Mezei, ci adunarea gen. mai cu unanimitate primesce propunerea comisiunei, si votéza multiamita protocolaria comitetulu.

(Va urma)

**Raportulu secret. II. despre activitatea comitetului asoc.
trans. pre 187²/₃ si 187³/₄.**

I.

(Fine.)

5) Comitetulu in interesulu stirpirei vitiului beuterei de vinarsu, a acestui vitiu atatu de demoralizatoriu si ruinatoriu pentru poporu, basatu pre §-lu 5 lit. g) dein regulamentulu asociatiunei, si-a tienutu de o sacra datorintia natiunale, a emite provocari catra tóte despartiemintele cercuali ale asoc. dejá infintiate, cá atatu cu ocaziunea adunariloru gener. cercuali, cátu si prin agenturile comunali, se se lucre dein tóte poterile si cu tóte midilócele legali posibili, cá poporulu romanu se se persvadeze a se abtíené dela beuturi spirituóse, si spre realizarea acestui scopu salutaru s'a recomandatú infintierea de reuniuni de temperantia.

Dein partea adunarei cercuali a despartimentulu Brasiovului I. si respective a subcomitetulu acelaia, care cu tóta ocaziunea desvólta cea mai-mare activitate in interesulu promovarei afaceriloru asociatiunei in tóte directiunile, s'a si elaboratu unu regulamentu pentru infintierea unei sectiuni la numitulú despartimentu cu nobila si salutaria missiune de a lucrá pentru popularizarea ideei de abtíenere dela beuturile spirituose in despartimentulu respect. Acestu regulamentu, examinatu si aprobatu dejá de acestu comitetu, punendu-se odata in activitate, in tóte partile lui, ne dá prospecte de unu resultatu salutaru in privinti'a stirpirei unui vitiu ruinatoriu de poporu, atátu materialmente cátu si moralmente. Ar' fi inse fórte de doritu, cá acestu exemplu atátu de beneficatoriu, se fia imitatu nu numai si dein partea celoru-alalte despartimente ale asociatiunei, ci chiaru si dein partea fia-carui romanu interesatu si iubitoriu de binele poporului si respective de binele natiunei sale. (Siedinti'a com. dein 3. Sept. 1872 § 119.)

6) Cu via satisfactiune vine acestu comitetu a constatá activitatea unoru subcomitete ale despartimentelorú cercuali ale asociatiunei, desváltata in decursulu aniloru 187²/₃ si 187³/₄, atátu pre terenulu materiale, catu si morale.

Intre aceste subcomitete celu dein Brasiovu si Fagarasiu, vinu a se aminti in lini'a prima. Se speréza cá dóra intre impregiurari mai favorítórie, pre viitoriu voru emulá si cele-alalte subcomitete in activitatea lorú, pre acestu terenu atátu de salutaru pentru cultur'a poporului.

In decursulu aniloru 187²/₃, 187³/₄ in catu scimú dein relatiunile oficióse, s'au mai infintiatu si constituitu inca trei despartimente cercuali ale asociatiunei, anume unulu in Dev'a, altulu in Sasu-reginu si alu treilea in Bai'a-de-Crisiu. Dupa un'a relatiune primita in un'a dein dilele dein urma, in Hatiegu inca s'ar' fi infintiatu subcomit. resp. despartimentulu asoc. Astu-feliu de presentu, asociatiunea nóstra are in teritoriulu seu 16 despartimente cercuali in-

fientiate si constituite, dein numerulu totale de 22, prin urmare lipsescu a se mai infintia 6 despartimente cercuali.

Comitetulu n'a lipsitu de repetite-ori in ambii ani memorati, a emite provocari cátra dnii colectoru si alti inteligenti dein respectivele parti, si astu-feliu a staruf pentru infintierea si acelorú-alalte despartimente prevediute in regulamentulu asociatiunei dein 1869.

In catu scimú nu s'au infintiatu, séu celu putíenú nu s'au primitu pana acum relatiuni oficióse despre infintierea si constituirea despartimentelorú in Naseudu, de si acolo este inteligentia romana numerósa, in Siomcut'a mare, Muresiu Osiorheiu érase cu inteligentia frumósa, Bistriti'a si Mediasiu, ceste dein urma dein lips'a de membrii ai asoc. Dupa relatiunea primita in dilele acestea, se afla cá in Siomcut'a mare se va potea infintia despartimentulu cercuale pe anulu viitoriu.

Doce dein despartimentele mai de curendu infintiate si-au inauguratu activitatea sa in modu demnu de frumós'a-le missiune si anume despartimentulu dein Dev'a, respective subcomitetulu acelaia, si-a inauguratu activitatea sa prin punerea temeielu la infintierea uqui fondu pentru ajutorarea eleviloru de meseria, er' celu dein Sasu-reginu sub conducerea pré demnulú si zelosulu seu directoru, Ioane P. Maioru, inca indata in adunarea sa constituante si-a indreptatu atentiunea asupra diversiloru rami de cultura poporale, intre cari loculu primu ilu ocupa nisuinti'a pentru incuragiarea romaniloru la imbracsiarea industriei si a comerziului (vedi siedinti'a comitetulu dein 3. Martiu 1874, 17. Aprilie 12. Maiu si 23. Iuniu 1874, 28. Iuliu 1874.).

Directiunea, respective subcomitetulu Clusielu de si impregiararile poporului in acelea parti suntú nefavorítórie, totusi inca a datu dovedi de activitate pre terenulu afaceriloru asociatiunei, relative la inaintarea culturei poporului, intre altele, ajutandu cu carti scolastice scólele confesionali cele mai lipsite de medilóca (sied. dein 28. Iuliu 1874).

Mai putíene dovedi de activitate au prestatu in decursulu acestoru doui ani despartimentulu cercuale dein Abrudu si dein Sighisióra si Gherl'a, care nu si-a substernutu la comitetu, nece protocólele adunariloru gen. cercuali, nece despre siedintiele subcomit. respectivu, er' cateva si-au justificatu mai pucin'a activitate atatu cu recoltele slabe dein anii trecuti, catu si cu alté calamitati ale poporului, cum si cu preocuparea cu alte afaceri locali, ce suntú érase de interesu publicu, cum d. e. despartimentulu Deejului, carele in acesti ani si-indreptá activitatea sa relativu la asigurarea viitoriulu scóleloru dein Lapusiulu ungurescu, si alu Turdei cu infintierea unui fondu pentru edificarea si provederea unei scóle centrali acolo.

7) Nu póte fi indoiéla, cá asociatiunea nóstra, cá se pota corespunde in deplenu intíelesu alu

cuventului, sublimului seu scopu, are neaparat'a necesitate de un'a spriginire zelósa, atatu pre terenulu materiale catu si pre celu morale.

Fia care romanu, fia-care fiu alu natiunei, trebuie se se semtia moralmente obligatu a satisfacé datorintiei sale, facia cu asociatiunea, precum in alte privintie, asia si in privinti'a solvirei regulate a tacselor anuali, prevediute in statute, cà-ci, cu parere de reu cauta se amintimu. cà numerulu membriloru aflatori in restantia, unii pre mai multi ani, cu minimulu anuale, este fórte considerabilu, si comitetulu dein parte-si intre limitele prescrise de statute, a incercatu totu ce i-a statu in potintia in interesulu incassarei tacselor restante. Totu spre acestu scopu s'a tiparitu inca in anulu 1872 unu conspectu despre toti membrii ordinari ai asociatiunei. Acelu conspectu pre calea despartimenteloru cercuale, s'a impartitu membriloru respectivi, pre langa provocarea de a solvi tacele restante. Altu-cum starea si progresulu séu regresulu materiale alu asociatiunei pre anii dein cestiune, se va constata dein computulu dlui cassariu alu asociatiunei.

8) Un'a deintre problemele mai importante, ce are de a resolví asociatiunea nóstra, este inmultirea si prosperarea fondului destinatu pentru infientiarea unei academii romane de drepturi. Scopulu intentionatu prein intemeierea cestionatului fondu, este de un'a importantia vitale pentru garantarea esestintiei si prosperarei nóstre nationale, cà-ci de si acést'a cauza pana acum, intre impregiurarile actuali nefavoritórie, are de a se luptá cu durerile nascerei sale, totusi fiindu odata inceputulu degiá facutu, se speréza, cumcà nesuintiele, sacrificiale si ostenelele barbatiloru si filorú natiunei, devotati acestei cause sacre, cu tempu totu voru produce rezultate imbucuratórie.

In decursulu anului 187²/₃ avuramu fericirea a vedé pre unii barbati zelosi asi sacrifica denariulu seu pre altariulu acestui paladiu sacru de cultura. Asemenea cu mare bucuria ne veduramu si pre tinerimea romana studiósá pre la diverse institute cu diverse ocazioni, emulandu intru a aduná contribuiuri si oferte pentru fondulu academiei; dar' in anulu 187³/₄, au incursu mai pucine oferte si contribuiuri la fondulu academiei, decatu in anulu precedente póte si dein caus'a recoltei slabe dein anulu trecut.

9) Fóia asociatiunei, ce se afla acum in alu 7-lea anu alu vietiei sale, nu s'á bucuratu, nici pre cesti doui ani, de dorit'a spriginire materiale si morale. Cu tóte acestea, asociatiunea nóstra, cá unu institutu, ce are de devisa: „cultur'a poporului romanu, in interesulu cónservarei prestigiului sen, facia cu reuniunile de asemenea natura, a altorú natiuni, anevoia s'ar' poté lipsí de o fóia propria, de si aceea costa óre-care sacrificie materiali. Va vení tempulu, candu posteritatea va sci pretiuí mai bine atari tesauri nationali. Documentele istorice, degiá publicate, si cari continua a se publicá in numit'a fóia, suntu

necesarii tesauri dati la lumina, de un'a importantia imensa pentru istori'a nationale.

Numerulu abonatorulu la amentit'a fóia pre an. 1873 au fostu 238, ér' pre anulu 1874 cu membrii abonati la Redact. in Brasiovu cu totulu pana in presente, se suie abia la cifr'a de 200, unu numeru acést'a destulu de neinsemnatu facia cu o natiune atatu de numerósa, si facia chiar' cu inteliginti'a aceleia; imi permitu inse a observá, cà unu numeru considerabile de esemplarie se trimitu gratis pre la diverse institute de cultura, pre la mai multe societati de lectura, si in favórea unorú scóle romane prevediute cu bibliotecii.

10) Comitétulu 'si tiene de datoria cu asta ocaziune, a aduce la cunoscienti'a prea onoratei adunari generali, cumcà inaltulu ministeriu regiu de interne prin emisulu seu dein 10. Iuliu 1873 Nr. 9429, a denegatu aprobarea modificatiuniloru facute dein parte adunarei gen. dela Fagarasiu dein 1871, cu privire la §§ 7 si 22 dein statutele asociatiunei, modificatiuni facute in acelu sensu, cá si persónele si corporatiunile morale se póta avea votu in adunarile generali prin plenipotentiatii sei.

In amentitulu emisu ministeriale se aducu inainte cá motive, cà prin modificatiunile intentionate nu se póte ajunge inaintarea scopului asociatiunci, dein cauza cà déca respectivii reprezentanti n'aru obtiené instructiuni dela tramitietorii lorú, atuncea si-aru validitá opiniunea lorú proprie, ér' nu a asociatiunei; ér' candu aru obtiené instructiuni, aru face mai neposibile, séu la tóta templarea, aru ingreuiá rezultatulu favoritoriu alu consultatiuniloru; afóra de aceea atare modificatiune (dice minist.) nu sta in consonantia cu scopurile si natur'a unei asociatiuni, ce conditionéza o lucrare individuale scientifica (sied. comit. dein 8. Aprilie 1873.)

11) Dn. comerciante in Sasu-reginu degiá repausatu, Nicolae Marinoviciu senior si-a eternisatu memori'a in anelele beneficatoriloru natiunei prin aceea, cà a depusu sub administrarea si manipularea asociatiunei unu capitalu de 2350 fl. cá fundatiune pentru unu stipendiu de 60 fl. destinatu pentru tinerii romani dein Transilvani'a, cari studiéza la scóle, incependu dela 1-ea clase gimnasiale. Acést'a fundatiune va portá numirea fundatorelui seu.

Comitétulu dein partesi si-a tienutu de cea mai placuta datorintia a espune nobilelui fundatoriu inca pana candu erá in viatia, cea mei caldurósa multiamita pentru zelulu si interesarea sa dovedite facia cu promovarea culturei romane prin spriginirea tinerimei studiose (sied. com. dein 30. Dec. 1873.).

12) Cu parere de reu se simte datoriu comitetulu a aduce la cunoscienti'a pre on. adunari generali, cumcà intentionat'a adunare gen. cerc. a despartimentului Reghinului sasescú, ce s'a fostu conchiamatu la Borszék pre 28. Iuliu a. c., s'a opritu prin un'a dispositiune a v. comitetului respectivu, carele amentit'a dispositiune si-a motivat'o cu aceea, cà re-

gulamentul asociatiunii n'aru fi prevediutu cu clausul'a de aprobare dein partea muncipiului respectiv, séu a ministeriului de interne. Comitetulu, basandu-se pre statutele asociatiunii, aprobate prin inalt'a decisiune dein 6. Septembre 1861, cu provocare la §§ 4 si 21 dein acele statute, ce se referescu la inaintarea scopurilor asociatiunii, prin procurarea midlócilor necesarie, n'a lipsitu a face numai decâtu pasii de lipsa la locurile competente, pre cale telegrafica, pentru revocarea dispositiunii opritórie, inse fora de rezultatulu doritu (sied. estraord. dein 14. Iuliu 1874 § 63.)

II.

Dupa cele premise, comitetulu vine a presentá pré on. adunari generale, spre considerare si respective deliberare, urmatóriele propunerii:

1) Proiectulu de bugetu preliminaru pre an. asoc. 187⁴/₅ deinprena cu raportulu comisiunii respective. Comitetulu pre langa positiunile indigitate in bugetu, la cari a fostu necesitatu a se restringe, cá se nu treca preste limitele § 26 dein statutele asociatiunii, isi ia voia a propune si respective a recomandá celei mai deosebite consideratiuni si apretari a pré on. adunari gen. inca urmatóriele positiuni.

a) Votarea aloru doue stipendia, de câte 400 fl. si anume unulu pentru unu ascultatoriu de filosofia in Gratiu, cá acela se póta depune rigurósele de dr. in filosofia si censurele de professore, altulu pentru unu elevu de selvicultur'a in Maria-brunn, cá acela se póta depune esamenulu de statu de forestieriu (höhere Forststaastprüfung) prescisu prin un'a ordinatiune ministeriale dein 1850.

b) Ajutóriele pentru sodalii si invetiaceii de meseria, ce s'au datu si in anulu degiá espiratu in suma de 420 fl.

e) Unu premiu de 300 fl. pentru elaborarea celei mai bune gramatice germano-romane, destinate pentru oficiri, cum si pentru cea mai buna traducere a noului regulamentu militariu (Abrichtungsreglement.)

d) Unu ajutoriu de 600 fl. pentru doue scóle (un'a gr. cath., alta gr. or.) dein secuime, pentru fiecare cate 300 fl.

e) Órecare premiu corespundietoriu pentru elaborarea celei mai bune istorii despre evenimentele dein 1784.

f) O suma óre-care pentru tiparirea opului „Viti'a cultivata“ de Io. Chitu degiá esaminatu materialu si formalmente. In fine.

g) Unu ajutoriu la fondulu destinatu pentru infientiarea unei scóle de fetitie in Clusiu (X).

2) Mai departe, se substerne adres'a subcomitetului despartimentului cercuale alu Clusiuului, indreptata catra adunarea gen. prin care cere catu mai grabnic'a effectuare a propuneriloru facute de dn. Ladislau Vajd'a in adunarea generale dela Gherl'a dein

1868, careia se alatura si raportulu comitetului despre istoriculu aceluor propunerii sub B).

3. Raportulu despre starea fondului asociatiunii si academiei, cum si computurile despre perceptiunile si erogatiunile aceluora pe 187²/₃ si 187³/₄, ce se voru presentá si perlege dein partea dn. cassariu sub C).

4) Computulu despre perceptiunile si erogatiunile pentru trebuintiele cancelariei asociatiunii pre anii 187²/₃ si 187³/₄ sub D).

In fine, mi-inchiaiu acestu raportu, cu acea caldurósa dorintia, cá asociatiunea nostra, carea degiá implinesce alu 13. anu alu esistentiei sale, se prospereze in favórea desvoltarei si latirei culturai popului nostru.

Sibiú in 5. Augustu 1874.

Ioanu V, Rusu,
secret. II.

(S'a pertratu in siedinti'a comit. dein 5. Augustu 1874 § 88).

Lupt'a pentru dreptu.

(Continuare.)

Acestu contrastu, pentru cestiunea ce ne preocupa — despre atitudinea celui ofensatu in dreptulu facia cu nedreptulu — e deo importantia secundaria. Elu esprime modulu cum dreptulu privesce acésta cestiune si arata consecintiele nedreptului. Inse pentru concepiunea subiectului, pentru gradulu de iritatiune a simtiului de dreptu ce nu pulsédia dupa notiunile sistemiei, in casu de violare, acést'a nu e nici decum datatoru de mesura. Impregiurarile casului speciale potu fi d'o astu-feliu de natura, in catu nedreptatulu se aiba motive legitime pentru unu conflictu de dreptu, care, conformn legii, se tacsédia — din punctulu de vedere alu violarii obiective de dreptu — a presupune intentiune reu voitória din partea adversariului si acésta opiniune a sa i va fi cu totu dreptulu decisiva. Cà dreptulu i-mi dà in contr'a eredelui creditorului meu, care nu scie nimicu despre datorita si o platesce dependinte de a- ei aprobare, aceeaasi condictio ex mutuo, cá si in contr'a insusi debitorului care-si néga cu sfruntare datorita, séu i refusa achitarea, fóra a avé vre-unu motivu legale, acést'a nu me va oprí se judecu purtarea amendoror'a dein diferite puncte de vedere si se-mi formulezu pe a mea.

Debitorule pentru mine stà pe aceeaasi linia cu hotiulu: se încerca a me insielá. E arbitriulu ce se revolta in contr'a dreptului, cu singur'a deosebire cà in casulu acést'a se gasesce in positiune d'a se invelf intr'unu vestmentu legale. Eredele debitorului se afla in aceeaasi categoria cu posesorele de buna credintia — bona fide — a obiectului meu: nu néga cà datorniculu trebuie se platésca, ci numai afir-

marea că e datornicu, si ceea ce amu disu despre celu d'antaiu i se pôte aplicá si lui.

Cu densulu me potu impacá, potu renunțiá la procesu, daru facia cu debitoarele e de datori'a mea si trebue se-mi urmarescu dreptulu cu ori-ce pretiu, pentru că, déca nu o facu, me lapedu nu numai de acestu dreptu in speciale, ci renunțiu la dreptu.

In espunerea de pana acumu ne acceptamu la intempinarea: ce scie poporulu despre dreptulu proprietatii, despre obligatiuni cá conditiuni morali de esistintia a persoanei? Poporulu nu le scie, inse, déca nu le simte intocmai, e alta cestiune, si speramu se potemu probá, că elu le simte in adeveru.

Ce scie poporulu despre renichi, pulmoni, ficatu, cá conditiuni ale esistintiei fizice? Inse junghiulu in pulmoni, durerea renichiloru séu a ficatului o simte fia-care si intelege că trebue se-si caute de sanetate.

Durerea fizica e semnalulu unei turburari a organismului, a presintiei unei iniuriri ce-i este inamica; ea ne face atenti asupr'a unui pericolu ce ne amenintia si ne constringe, prin durerea ce ne causéza, a o inlaturá la tempu. Acelasi lucru se pôte dice si despre durerea morale, pe care o causéda nedreptulu intentionatu si arbitrariulu.

Cá si durerea fizica, se manifesta si cea morale, cu intensitate diferitória, conformu gradului de simtibilitate subiectiva, formei si obiectului violarei de dreptu in fia-care individuu, care nu e inca cu totulu tempitu, adeca inca nedepinsu cu o stare lipsita de dreptu: si prin acést'a se provóca combaterea causei care produce durerea, nu atatu pentru a scapá de ea, ci pentru conservarea sanetatiei amenintiate prin suferirea passiva a nedreptului. E acelasi apelu la conservarea morale, cá si durerea fizica la conservarea de sine.

Se luamu de esemplu casulu celu mai indoiosu alu violarii onórii si gradului in care simtiulu de onóre e mai viu desvoltatu, gradulu de oficieru.

Unu oficieru care a suferitu o violare a onórei fora se-si céra satisfactiune, a devenitu imposibile cá oficieru. Pentru ce? Apararea onórei e datori'a fia-caruia. De ce inse gradulu de oficiariu accentuieza intr'unu modu categoricu implinirea acestei datorii? Pentru-cá simtiulu corectu: mantinerea curagiósa a persoanei pentru densulu e o conditiune sine qua non a intregiei sale positiuni. Cá unu ranguu care, conformu naturei sale, trebuie se fia incarnatiunea curagiului personale, nu pôte suferi lasitatea celoru ce ilu pórtá, fora cá se nu renuncie la densulu.

Cá contrastu, se se puie tieranulu, care 'si apara proprietatea cu atáta tenacitate. De ce n'o face totu astu-feliu si in privint'a onórei? Pentru că densulu posede unu simtiu corectu alu conditiuniloru sale particularie de esistentia. Chiamarea lui nu-lu îndémna la curagiu, ci la labóre, ér' proprietatea nu-i e altu de catu produsulu visibile alu trecutului seu de labóre. Unu tieranu lenesiu, care nu-si vede de pamentu séu isi risipesce averea, e totu asia de dis-

pretiuitu de semenii sei, cá si unu oficiariu, care nu-si apara onórea, de camaradii sei. Nici unu tieranu nu va imputá altuia că nu s'a luatuu la lupta pentr'unu atacu de onóre, séu că n'a intentatu procesu, precum nici unu oficiariu nu va imputá altuia că nu e bunu economu. Bas'a esistintiei tieranului este pamentulu pe care 'lu cultiva si vitele ce cresce: in contr'a vecinului, care i-a luatuu o palma de locu, séu a cumparatoriului, care nu vrea se'i platésca pretiulu invoitu pentru bou, incede, firesce in felulu seu, adeca prin intentarea unui procesu passionatu, aceeasi lupta pentru dreptu, pe care oficiariulu o pórtá cu spad'a in mana. Amendoui se sacrifica fora nici o sfiéla in acésta lupta: consecentiele pentru densii n'au nici o insemnatate. Si trebue s'o faca, pentru-cá amendoui asculta numai printr'acésta de legea particularia a conservarei morale.

Se se chiamo aceiasi ómeni pe banc'a juratiloru, si se se puie oficiarii se judece pentru o crima de violare a proprietatii, si tieranii pentru atacuri de onóre; apoi se se schimbe rolurile. Cátu de diferite voru fi sentintiele in ambele casuri! E cunoscutu că in crim'a de proprietate nu esistu judecatori mai severi de catu tieranii. De si n'avemu esperintia in acésta privint'a, totusi amu face prinsóre, că unu judecatoriu, in rarulu casu candu i-se presenta unu tieranu cu o acuzare de injuria, va reesi in propunerile sale de impacare cu multu mai usioru, de catu la o acuzare de proprietate a aceluasi tieranu. Anticulu tieranu romanu se multiamá, pentru o palmá, cu 25 asi si, deca 'i scotea cineva unu ochiu, se impacá cu densulu, in locu de a'i scóte si elu altulu, cum 'i erá permissu. Pe de alta parte inse cerea legii autorisarea, cá pe hotiulu prinsu in flagrante se'lu póta tiené cá sclavu si, in casu de resistentia, se'lu póta omóri, ér' legea 'i acordá acést'a.

(Va urma).

Nr. 210—1874.

Procesu verbale

luatu in siedint'a lunaria a comit. asoc. trans., tienuta in 8. Sept. c. n. 1874, sub presidiulu d-lui v.-presiedinte Iac. Bolog'a, fiendu de facia domnii membrii: I. Hannia, I. Tulbasiu, Petru Rosc'a, Const. Stezariu, I. V. Rusu, Vis. Romanu, dr. Dem. Racuciu, I. Cretiu, si dr. Aureliu Brote.

§. 90. D. v.-presiedinte aduce la cunoscintia cu placere, cumu-cá adunarea generale a asociatiunei tienuta la Dev'a in 10—11. Augustu a. c. fiendu multiemita cu lucrarile comitetului, s'a afluatuu indemnata a realege si pre trieniulu urmatoriu pre fostulu comitetu, suplininduse numai lacunele intr'aceea intrevenite, prin alegerea a loru 3 membrii noni, deci salutandu atátu pre membrii vechi degia realesi, catu si pre cei de nou alesi, i roga asi concentrá si pre viitoriu poterile sale, pentru promovarea afaceriloru asociatiunei.

Spre scientia.

§ 91. D. casariu presentéza conspectulu despre starea fondului asociatiunei pre tempulu acestei siedintie. Din numitul conspectu resulta, cumu-cà dela siedinti'a comitetului dein 28. Iuliu a. c. pàna in presente, s'a incassatu la fondulu asociatiunei 1282 fl. 45 cr. si s'a erogatu 26 fl. 66 cr. (Nr. prot. ag. 208/1874).

Se iea spre scientia.

§ 92. Totu domnulu cassariu, presentéza conspectulu despre starea fondului academiei, pre tempulu acestei siedintie. Dein amentitul conspectu resulta, cumu-cà fondulu academiei are degia in proprietatea sa 12,495 fl. 3 cr. (Nr. prot. 209/1874).

Spre scientia.

§ 93. In necsu cu conspectulu cassei de sub § 91, se reportéza in specialu despre banii incursi la fondulu asociatiunei pre tempulu dela siedinti'a comitetului dein 28. Iuliu a. c. pàna la siedinti'a presenta, si anume:

a) prin d. protopopu in Bradu, Nicolau I. Mihaltianu s'a tramesu cá tacsa de membrii ord. si pentru diplome 64 fl. (Nr. 182/1874);

b) prin directiunea despartimentului cerc. alu Brasiovului (I), s'au tramesu cá tacse de membrii ord., ajutatori si oferte incurse cu ocasiunea adunarei generali cerc. dela Valcele 97 fl. 50 cr. (Nr. 190/1874);

c) cu ocasiunea adunarei generale a asociatiunei tiente in Dev'a in 10—11. Augustu 1874 a incursu cá tacse de membrii ord., ajutatori si pentru diplome cu totulu 733 fl. (Nr. prot. 196/1874);

d) cá venitu curatu dela concertulu si balulu tientu cu ocasiunea adunarei gen. dela Dev'a au incursu 276 fl. 10 cr. (Nr. 194/1874);

e) au mai incursu cá tacse dela mai multi membrii ord. 130 fl. (Nr. prot. ag. 183, 185, 191, 200 si 201/1874);

f) pentru fói'a asociatiunei au incursu 46 fl. 25 cr. (Nr. 191, 192 si 193/1874).

Se iea spre scientia cu aceea observare, cá pentru membrii ord. noui, se se espedeze respectivele diplome.

§ 94. Se raportéza despre banii incursi la fondulu academiei si anume:

a) prin d. protopopu dela Alb'a-Iuli'a Gregoriu Elechesiu s'a administratu cu ocasiunea adunarei gen. dela Dev'a cá colecta incursa dein protopopiatulu Albei-Iulie sum'a de 36 fl. 68 cr. (Nr. prot. ag. 196 1874.)

Spre scientia.

§ 95. Se presentéza unu documentu dela cassa, prin carele se constatéza. cumu-cà 10 fl. in argintu s'a schimbatu in BN. v. a. cu 10 fl. 20 cr. si érase 2 galb. s'a schimbatu in BN. v. a. cu 10 fl. 40 cr. (Nr. 195/1874).

Spre scientia.

§ 96. Se presentéza documentele de progresu dela urmatorii stipendiatii ai Asociatiunei si anume:

1) dela Adamu Sirlincanu gimnasistu absolutu,

carele a raportatu calcululu generalu de progresu: „eminentia.“ (Nr. 166/1874).

2) dela Basiliu Michailu Lazaru ascultatoriu de tehnica in Vien'a, carele in decursulu semestrului de érna a raportatu calcululu de progresu „bunu.“ (Nr. 178/1874).

3) dela Pintea Ternoveanu ascultatoriu de silvicultura in Mariabrunn, carele au documentatu calculu de progresu eminentu, bunu si destulitoriu. (Nr. 189, 1874).

In fine:

4) dela Nicolaé Neamtiu maturisatu, carele au produsu testimoniu de maturitate doveditoriu de progresu eminentu. (Nr. 203/1874).

Se iau spre scientia.

§ 97. Directiunea despartimentului cercuale alu Blasiului (XX), aterne protocolulu siedintieloru subcomitetului dein 17. Octobre si 14. Decembre 1873, 4. Iuniu si 10. Iuliu 1874. Dein amentitele protocoale intre alte afaceri curente, resulta urmatórele:

a) cá s'a emisu repetite provocari pentru procurarea de membrii ord. si ajutatori, cari inse dein caus'a recoltei slabe dein anulu precedente, nu au avutu resultatulu doritu. Asemenea s'a emisu dispositiuni si pentru formarea agentureloru comunali si in Blasiu s'a si infientiatu un'a agentura.

b) cá adunarea gen. cercuale pre anulu curente totu dein caus'a recoltei slabe nu s'a tientu, se va tiene inse pre tómn'a viitoria. (Nr. prot. ag. 167/1874).

Se iau spre scientia.

§ 98. Directiunea despartimentului cercuale alu Deveii (VI) aterne protocolulu siedintiei subcomitetului dein 24. Iuliu 1874.

Dein amentitulu procesu verbale, resulta urmatórele:

a) cumu cá adunarea gen. cercuale conchiemata pre 2. Martiu 1874, in opidulu Uniadór'a, nu s'a potutu téné dein caus'a morbulu epidemicu de bubatu, ce a grassatu acolo pre acelu tempu, er' dupa aceea, dupa descoperirea respectivulu domnu jude primariu, inca nu s'a potutu téné, dein caus'a impregiurariloru romaniloru uniadorenii. Subcomitetulu respectivu inse va intrebuintia tóte midilócele posibilu in favórea promovarei intereselor asociatiunei (p. I);

b) cá s'a facutu dispositiuni pentru incassarea tacselor restante si s'a decisu cá tacsele incurse, se se pastreze in cass'a subcomitetului, pana la adunarea gen. si atunci se se predea comitetulu centralu (p. II. si III.)

c) s'a emisu provocari catra inteligenti'a dein comunele rurale, in cestiunea formarei agentureloru comunali p. IV. (Nr. 168/1874).

Lucrurile amentite sub a, b, si c se iau spre scientia, cu aceea, cá resp. subcomitetu se se pottesca, in casulu candu intentionat'a adunare cercuale pentru anulu curente, nu s'ar poté téné in Uniadóra, se iea dispusetiuni, cá aceea se se tiena in altu locu corespundietoriu.

§ 99. D. dr. Ioane Ratiu, directorele despartimentului cercuale alu Turdei, arata, cumu-cà densulu dein caus'a multeloru ocupatiuni, inca in primavér'a anului espiratu, a rogatu pre dlu protopopu locale, Iacobu Lugosianu, cá se primésca sarcin'a de directore alu despartimentului resp. Totu odata cá respunsu la scrisóri'a comitetului centralu dein 23. Iunie a. c. Nr. 110 alatura una relatiune a protopopului respectivu, despre causele, pentru care nu s'au potutu satisfacé pre deplinu §§ loru 10, 12, 15 si 16 dein regulamentu. (Nr. 169/1874).

Se decide: a se rescrie amentitulvi dn. dr. I. Ratiu, cá se benevoiesca, a supportá si mai departe sarcin'a onorifica de directore alu despartimentului, si a nisui dupa potintia si impregiurari, cá se se satisfaca determinatiuniloru coprense in §§ indigitati in regulamentu, observanduse totu odata, cá schimbarea in personalulu subcomitetului si resp. schimbarea directorelui, se potu face numai dupa modalitatea indigitata in § 12 dein regulamentu.

§ 100. D. dr. I. Colceriu fisicu districtuale in Siomecut'a mare, cu privire la provocarea acestui comitetu dein 23. Iunie a. c. Nr. 100 rescrie, cumu-cà acolo dein mai multe cause fundate, dupa tóte staruintiele sale desvoltate in cointielegere cu alti inteligenti zelosi, pàna acuma nu s'a potutu infientiá despartimentulu cercuale alu asociatiunei; spera inse cá dóra pre anulu viitoriu, intre impregiurari mai favoritórié, se va poté infientiá. Cere a i se transcrie numele membriloru dein acele parti, cumu si a i se face cunoscute sumele restante. (Nr. 175/1874).

Scrisóri'a amentita se ia spre scientia, cu aceea cá respectivulu domnu, se se róge a intrebuintiá tóte midilócele possibile, spre a se poté realisá càtu mai curendu infientiarea despartimentului cerc. prevediutu in § 13 dein regulamentu.

Totu odata se i se tramétia unu esemplariu dein conpectulu tiparitu despre membrii asociatiunei dein carele se potu eruá cu inlesnire, atatu membrii, catu si sumele restante.

§ 101. Asemene si d. protopopu alu Mediasiu-lui Ioanu Popescu, cu privire la provocarea acestui comitetu dein 23. Iunie a. c. respunde, cumu-cà acolo nu s'a potutu infientia pàna acuma despartimentulu cercuale, dein lips'a de membrii. (Nr. 184/1874).

Se decide: a i se rescrie, cá in cointielegere cu alti inteligenti de acolo, se nisuiésca a se procurá membrii, macaru de cei ajutatori, cá astfelu cótu mai curendu se se póta infientiá cestionatulu despartimentu.

§ 102. D. Vasilie Popoviciu dein Orsiöv'a rescrie in caus'a collectiunei de numi vechi, oferite spre a se cumperá dein partea asociatiunei. (Nr. 186/1874).

Se i se scria cumu-cà asociatiunea pentru acumu, facia cu impregiurarile sale materiale, nu se afla in positiune de a poté accordá pretiulu recerutu, deci colectiunea amentita, se se remitia.

§ 103. Administratiunea reuniunei economice

sasesci transilvane dein Sibiu, incunoscientiéza pre comitetu, cumu-cà adunarea gen. a aceleia, se va tiené in 20—23. Augustu a. c. la Brasiovu. (Nr. 187, 1874).

Spre scientia.

§ 104. Directiunea despartimentului cerc. alu Brasiovlului (I.) substerne protocolulu adunarei gen. cercuale tienuta la Valcele (Elópaták) in 21. Iuliu st. v. a. c. si protocolulu siedintiei subcomitetului dein $\frac{1}{13}$ Augustu a. c.

I. Dein protocolulu adunarei gen. cercuali resulta urmatóriale lucrari:

1) cá s'a raportatu despre activitatea subcomitetului in decursulu anului 187 $\frac{3}{4}$ (p. II.);

2) cá dn. jude regiu Iosifu Popu, raportandu despre cestiunea infientiarei sectiunei pentru infrenarea poporului dela beuturile spirituóse, a premisu una disertatinue fórte instructiva despre epidemia rachiului (p. III.);

3) cá comisiunea esmisa sub p. IV. a raportatu despre banii incursi cu aceea ocasiune cá tacse de membrii ord. si ajutatori (vedi § 93 lit. b) pag. VI.);

4) cá s'a inscrisu membrii receruti pentru sectiunea infrenarei poporului dela beuturile spirituóse, si apoi s'au alesu membrii comitetului sectiunei respective (p. VII. si VIII.);

5) s'a primitu raportulu comisiunei esmise sub p. IV. pentru cercetarea raportulu despre activitatea subcomitetului, si pre bas'a aceluia dein partea adunarei cercuale, s'au luatú urmatóriale conclusiuni;

a) s'a espresu multiamita protocolaria subcomitetului pentru zelulu desvoltatu facia cu afacerile asociatiunei;

b) s'a decisu a remané pre langa conclusulu comitetului centralu, relativu la procederea facia cu membrii aflatori in restantia cu tacsele prescise.

c) s'a decisu, cá aceluia organe respective agenturi dein comunele rurale, cari se voru destinge prin activitatea loru intru ajungerea scopuriloru asociatiunei, se li se esopereze dela comitetulu centrale, espedarea gratuita a fóiei asociatiunei;

d) s'a decisu, cá respectivulu subcomitetu se intrevina la comitetulu centrale pentru-cà acela se chipsuiésca asupr'a midilóceloru si modalitatiei pentru infientiarea unei sectiuni agronomice cu luarea in consideratiune si a economiei de vite (p. IX.);

e) se statoresce bugetulu despartimentului, pentru recuisite de scóla, premia la invetiacei de meseria cu suma de 80 fl., cu acelu adausu, cá intrandu dein contribuiiri mai multu de catu 80 fl. subcomitetulu se póta spesá pana la 120 fl. (p. X.), in fine

f) se defige locul adunarei cercuali viitória in Covasn'a.

II. Dein protocolulu siedintiei amentite a subcomitetului, resulta, cumu-cà acel'a s'au ocupatu in despunerea luata pentru administrarea baniloru incursi cu ocasiunea adunarei cercuali dela Valcele, la comitetulu centralu, cerenduse totu odata diplomele

respective pentru 2 membri ordinari noi. (Nr. prot. ag. 190, 1874) a se conferi.

Lucrarile adunarei cercuali de sub I. punctele 1, 3, 4 si 5 lit. a, b, d si f, cum si de sub II, se iau spre cea mai placuta scientia, er' cu privire la pos. 2 se decide, cá respectivulu dn. diserente, se poftésca a-si tramite important'a disertatiune spre publicare la redactiunea fóiei asociatiunei, cu privire la p. 5 lit. c) se decide, cá respectivulu subcomitetu, se erueze si recomande acestui comitetu pre acele organe, respective agenturi, cari se voru distinge prin activitatea loru in interesulu promovarei afaceriloru, cá astu-feliu se se póta face de aici dispositiunea necesaria pentru tramiterea gratuita a tóiei asociatiunei, pre cátu voru ajunge esemplarele disponibile. Cu privire la bugetulu preliminaru totu de sub p. 5 lit. e) se decide cá biroulu asociatiunei, avendu in vedere § 27 dein regulamentu, se se puna mai antaiu in corespondentia cu directiunea respectiva spre a-si poté procurá informatiunile necesarie despre sum'a tacseleru incurse dela membrii ajutatori ai despartimentului, dupa care se va luá dispositiune pentru aprobarea respective asemnarea preliminarului. In fine pentru unu membru ord. nou de sub p. 2 lit. f) fiindu-cá nu e subditu austriacu se se esopereze consensulu inaltulu regimu.

§ 105. Dn. bibliotecariu I. Cretiu presentéza unu conspectu despre cartile, ce ar fi de a se procurá pre sém'a bibliotecei asociatiunei. (Nr. 207, 1874).

Se esmite una comisiune alésa in persónele dloru membrii: I. V. Rusu. Vis. Romanu si Dr. Racuciu, cu insarcinarea de a face propunerile necesarie in obiectulu dein cestiune.

§ 106. Se presentéza cartile daruite pre séma bibliotecei asociatiunei si anume:

1) opulu intitlatu „Margaritare séu sentintie practice“ daruita de auctoriulu Petru Branu. Edit. 1874.

2) Pomologi'a de Ioanu Hentiescu, ed. Bucuresci 1871 daruita de auctoriulu.

3) Revist'a contemporana pre luna lui Augustu, daruita de redactiunea respectiva. Ed. Bucuresci 1874.

Cartile daruite se primescu pre langa expresiunea recunoscientiei protocolaria, si se transpunu dlui bibliotecariu spre a se petrece in registrulu bibliotecei asociatiunei.

Verificarea acestui procesu verbalu se concrede dloru membrii Hannia, Tulbasiu, Rosc'a.

Sibiiu datulu cá mai susu.

Iacobu Bologna mp.,
vice-presiedinte.

I. V. Rusu mp.,
secret. II.

S'a cetitu si verificatu. Sibiiu 10. Septembre 1874.

Tulbasiu mp. Rosc'a mp. Hannia mp.

Ad. Nr. 196. 1874.

Cu ocasiunea adunarei gen. a asociatiunei trans., tiente la Dev'a in 10—11 Augustu 1874, au incursu la fondulu asoc. cá tace de m. ord., ajutatori si pentru diploma, si anume dela:

Dn. consiliariu aulicu pens. Georgiu Angyal tacs'a de m. ord. pre 187¹/₂ si 187²/₃ 10 fl. — Dn. cancelistu judicialu in Dev'a, Ioanu Ioanichiu Olariu cá tacs'a de m. ord. pentru totudéun'a in un'a actiune a baneci gen. Transilvani'a solviti 70 fl. si bani gat'a 30 fl., la olalta 100 fl. — Dn. protopopn gr. or. in Sebesiu, Ioanu Típeiu tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. protopopu gr. cat. in Secarambu, Beniaminu Debusianu cá tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ 5 fl. si 1 fl. pentru diploma, 6 fl. — Dn. vice-comite in Bai'a de Crisiu, dr. Iosifu Hodosiu cá tacs'a de m. ord. pre anii 187²/₃, 187³/₄ si 187⁴/₅ 15 fl. — Dn. advocatu in Dev'a, dr. Lazaru Petco cá tacs'a de m. ord. pentru totudéun'a in un'a obligatiune urbariale transilvana 100 fl. — Dn. protopresbiteru gr. or. in Dev'a, Ioanu Papiu cá tacs'a de m. ord. pentru totudéun'a in un'a actiune dela institutul de creditu „Albin'a“ 100 fl. — Dn. protopopu gr. cat. in Ulpi'a Traiana (Gradiste), Ioanu Ianz'a tacs'a de m. ord. nou pe 187³/₄ 5 fl. si 1 fl. pentru diploma, 6 fl. — Dn. cancelistu comitatensu in Dev'a, Ioanu Sabo tacs'a de m. ord. nou pe 87³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. jude pecesualu in Dobr'a Georgiu Nandrea tacs'a de m. ord. pre anii 186⁸/₉ si 186⁹/₁₀ 10 fl. — Dn. capitann pens. in Dobr'a, Alesandru Crainicu tacs'a de m. ord. pre anulu 186⁶/₇ 5 fl. — Dn. parochu gr. or. in Dobr'a, Romulu Crainicu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. notariu cerc in Rosicani, Ioanu Morariu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. notariu cerc in Tatarosci, Colomanu Bardi tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. notariu cerc. in Gur'a-Dobrei, Demetriu Lacatusiu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu gr. or. in Sacamasiu, Petru Popoviciu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu gr. or. in Lapusnicu Iosifu Siuiag'a tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu gr. or. in Teiu, Aronu Ilie, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. candidatu de advocatu in Aradu, Pavelu Popu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. candidatu de advocatu in Aradu, Nicolau Oncu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. esecutoriu reg. in Dev'a, Nicolau Oprea, tacs'a de m. ord. nou pre 187²/₃ si 187³/₄ si pentru diploma 11 fl. — Dn. directoru dela scólele capitale dein Dobr'a, Iosifu Herbai, cá tacs'a de m. ajut. 2 fl. — Dn. cantoru in Dobr'a, Iosifu Petrimanu, cá tacs'a de m. ajut. 2 fl. — Dn. profesoru de teologia in Sibiiu, Ioanu Candrea tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. profesoriu gimn. in Bradu, Constantinu Costinu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. primariu in Hatiegu, Ambrosiu Bersanu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. teologu absolutu in Lipov'a, Gregoriu M. Marienescu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. comerciante in Dobr'a, Georgiu Herbai, tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. prof. gimn. in Bradu, Georgiu Parau tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. notariu cerc. in Zamu, Petru Fagarasiu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. proprietariu in Sarasau in Marmati'a, Basiliu Iurc'a, tacs'a de m. ord. pre anii 187²/₃ si 187³/₄ 10 fl. — Dn. advocatu in Sighet. dr. Ioanu Mihali tacs'a de m. ord. pre anii 187²/₃ si 187³/₄ 10 fl. — Dn. provisoriu dominale in Blasiu, Stefanu Chirila tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. prof. gimn. in Bradu, Artemiu Fenesianu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. advocatu in Bai'a de Crisiu, Georgiu Secul'a, tacs'a de m. ord. pre anii 186⁴/₅, 186⁵/₆, 186⁶/₇, 186⁷/₈, 186⁸/₉, 186⁹/₁₀, 187⁰/₁, 187¹/₂, si 187²/₃ 45 fl. — Dn. protopopu alu Temistórei si parochu alu Aradului, Ioanu Berceanu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu si ases. consist. in Bocsia romana (per Delta)

Alesiu Popescu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. invetiatoriu dirigit in Hatiegu, Basiliu Florianu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. perceptoru reg. in Turd'a, Ioanu Filipescu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. Ióu cav. Puscariu. septemviru in Pest'a cá tacs'a de m. ord. pre an. 187³/₄ 5 fl. — Dn. Alesiu Olariu, candidatu de advocatu in Dev'a, tacs'a cá m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. notariu reg. in Lugosiu, Nicolau Prosteanu tacs'a de m. ord. pre an. 187¹/₂ 5 fl. — Dn. notariu cerc. in Huniadór'a, Simeonu Popoviciu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. comerciante in Dev'a, Petru Zar'a, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. proprietariu in Dev'a, Ioanu Ghil'a, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. advocatu si deputatu dietalu in Pest'a, Michailu Besanu, pentru diploma 1 fl. — Dn. ases. consist. in Sibiiu, Moise Lazaru, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. adjunctu pretorialu in Buteni, Ilic Bosganu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. procuroru de statu in Dev'a, Simeonu Horvath tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. medicu districtualu in Monoru, Petru Neagosiu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu gr. or. in Huniadór'a Avramu Pecurariu, tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. jude regiu in Dev'a, Franciscu Gyárfás, cá tacs'a de m. ord. pre anii 186⁴/₅, 186⁶/₆, 186⁶/₇, 186⁷/₈, 20 fl. — Dn. advocatu in Lipov'a, Iosifu Botto, cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. Franciscu Hosu Longinu, candidatu de advocatu in Aradu, cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. comerciante in Hatiegu, Nicolau Petroviciu, cá tacs'a de m. ord. pentru totudéun'a in un'a obligatiune urbariale transilvana (NB. nesolvita inca), 100 fl. — Dn. Augustiu Nicor'a, studinte in Dev'a, cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. comerciante in Orastia, Georgiu Baci, cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu in Baupatacu, Simeonu Curiacu cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. primariu in Huniadór'a, Georgiu Danila, cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. advocatu in Lugosiu, dr. Ioanu Maioru, cá tacs'a de m. ord. pre anii 186⁸/₉, 186⁹/₇₀, 187⁰/₁, 187¹/₂, 20 fl. — Dn. profesoriu la preparandi'a de statu dein Dev'a, Teodoru Petrisioru, cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl. — Dn. adv. in Dev'a Michailu, Bontescu cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. jude comunalu in Santu-Ohalm'a, Ioanu Sierbanu cá tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Dn. parochu gr. or. in Bradatielu, Ioanu Iacobu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl. — Sum'a 833 fl. Dein sum'a amentita s'a incassatu la adunarea gen. 733 fl., remanu a se solvi 100 fl. dela Domnulu de sub Nr. cur. 55. Sibiiu 15. Sept. 1874.

Dela secret. asoc. trans.

Ad. Nr. 185, 190, 191, 194, 200, 201. 1874.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asoc. trans. pre tempulu dela 7. Augustu 1874 pana in 15. Septembrie a. c.

Cá venitu curatu dela concertulu si balulu tienutu cu oca-siunea adunarei gen. dela Dev'a dein 10—11 Augustu 1874 s'a incasatu 276 fl. 10 cr.

Dn. parochu in Grindu, Nicolae Tamasiu tacs'a de m. ord. pre 187³/₄ 5 fl.

A incursu deadroptulu la cas'a asociatiunei: dela dn. parochu si ases. consist. in Vizocn'a, Ioanu Hentesiu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl.; dn. prof. in Craiov'a, Ioane Fauru tacs'a pre 187¹/₂ si 187²/₃ 2 galbeni 10 fl.; dn. protop. in Hatiegu Ioane Ratiu tacs'a de m. ord. pre 187²/₃, 187³/₄ 10 fl.; dn. subjude in Miercurea, Ioane Macelariu tacs'a pre 186⁹/₇₀ si 187⁰/₁ 10 fl.; dn. protop. in Rosi'a-de-munte, Simeonu Balintu

tacs'a pre 187²/₃ si 187³/₄ 10 fl. in argintu; dn. asesore consist. in Sibiiu Zach. Boiu tacs'a pre 187¹/₂, 187²/₃ si 187³/₄ 15 fl.

Prin directiunea despart. cerc. I. alu Brasiovului, s'a tramesu cá bani incursi cu oca-siunea adunarei gen. cercuale dela Valcele dein 21. Iuliu st. v. a. c. si anume:

Dela dn. adv. in Brasiovu, Ioane Lengeru tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ si pentru diploma 6 fl.: dn. jude reg. in Brasiovu, Iosifu Popu tacs'a pre 187³/₄ 5 fl.; dn. capitanu pens. Ludovicu Romanu tacs'a pre 187³/₄ 5 fl.; dn. direttore gimn. dr. Ioane Mesiota tacs'a pre 186⁷/₈ 5 fl.; dn. Badea Georgescu dein Calafatu tacs'a de m. ord. nou pre 187³/₄ 5 fl.; dómn'a Carolin'a Lengeru tacs'a de m. ajutatoriu 1 fl.; dómn'a Hareti Stravoivu tacs'a de m. ajutatoriu 1 fl.; dn. Visariou Romanu direttore Albinei in Sibiiu 2 fl.; dn. Gavrilu Manu advocatu in Deesiu 2 fl.; dn. Iosifu Gasparu in Brasiovu 1 fl.; dn'a Carolin'a Lupescu dein Bucuresci 5 fl.; dn. Daniilu Gremvindiu Fogarasiu 1 fl.; dn. Ioanu Mog'a parochu in Valcele 1 fl.: dn. Dimitrie Penes, Tarlangu 1 fl.; dn. Irimie Fantea, Tarlangu 1 fl.; dómn'a Mari'a Prunculu, Tarlangu 1 fl.; dómn'a Elen'a G. Ioanu dein Brasiovu 1 fl.; dn. Dimitrie Pencioviciu dein Brasiovu 5 fl.; dn. Dimitrie Moroianu dein Brasiovu 2 fl.; dn. George Nicolau dein Brasiovu 1 fl.; dn. George Ivascu dein Brasiovu 2 fl.; dn. Luc'a Prunculu dein Brasiovu 2 fl.; dn. Constantin Nicolau dein Brasiovu 2 fl.; dn. Augustinu Cosm'a dein Ujfalu 1 fl.; dela baseric'a gr. or. dein Rotbavu 3 fl.; dela baseric'a gr. or. dein Feldidra 5 fl.; dn. Ioanu Marinu parochu in Crisbavu 50 cr.; dela comun'a dein Nou 1 fl.; dn. Achimu Lasiasiu 1 fl.; dn. Vasilie Stifonu 2 fl.; dn. George Bodeanu 2 fl.; dn. George Mateiu 1 fl.; dn. George Bómbanu dein Bucuresci 5 fl.; dn. Petru Rosc'a jude reg. in Sibiiu 1 fl.; dn. Tom'a Raduleanu 2 fl.; dn. I. H. Pitisiu dein Brasiovu 5 fl.; dn. Dimitrie Cepescu dein Brasiovu 2 fl.; dn. Dimitrie Cepescu dein Brasiovu 1 fl.; dn. Ioanu D. Radovicu dein Brasiovu 2 fl.; dn. C. I. Iug'a cá tacs'a de m. ord. pre 187⁶/₇ 5 fl.

Dela dn. perceptore reg. ung. Samuilu Popu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁, 187¹/₂, 187²/₃, 187³/₄ 20 fl. — Dn. propriet. in Fagarasiu, V. Popu tacs'a de m. ord. pre 187²/₃, 187³/₄ 10 fl. Sibiiu 15. Sept. 1874.

Dela secret. asoc. trans.

Nr. 211—1874.

CONCURSU.

Conformu preliminarului satoritu prin conclusulu adunarei gen. a asociatiunei transilvane tienute la Dev'a in 10—11 Augustu a. c. de sub Nr. protocolului XXI., se publica prin acést'a concursu la urmatóriele stipendia:

a) La unu stipendiu de 60 fl. destinatu pentru unu gimnasistu dein comitatulu Dobacei (dein un'a fundatiune anonima.)

b) La altu stipendiu de 60 fl. dein fundatiunea fericitului Nicolae Marinovicu sen. dein Sasu-reginu, destinatu pentru unu gimnasistu incependu dein I-ea clase gimnasiale.

Concurentii la amentitele stipendia au se-si sub-stérna pàna la 15. Octobre a. c. Concursele loru provediute a) cu carte de botezu b) testimoniu de paupertate si c) testimoniu scolastecu de pre semes. alu II-lea alu anului scol. trecut.

Se observéza, cá concurentii la stipendiulu de sub b) cei consageni in lini'a barbatésca directa cu fundatorele, ceteris paribus, voru avé preferintia.

Dela comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Sibiiu in 10. Septembrie 1874.